

STUDIESKOLEN

NÅR SPROG FLYTTER GRÆNSER

Årsberetning 2017

Foreningen Studieskolen

2017 – et specielt år for Studieskolen

2017 blev et helt specielt år for Studieskolen. Indtil 1. juli 2017 var Studieskolen organiseret i to enheder: en folkeoplysende forening, der indeholdt Studieskolens fremmedsprogsafdeling med sprogkurser efter folkeoplysningsloven og Studieskolens danskafdeling med undervisning i dansk for udlændinge, og en erhvervsdrivende fond, Studieskolen Business, med skræddersyede kurser for virksomheder og enkeltpersoner.

Da danskuddannelsen for udlændinge i Københavns Kommune kom i udbud, var vi for at kunne honorere kravene i udbudsmaterialet nødt til at organisere os anderledes. Hvis ikke danskafdelingen blev udskilt fra Foreningen Studieskolen, ville danskafdelingen ikke kunne byde på udbuddet. Fra 1. juli 2017 indgår Studieskolens danskafdelingen i Fonden Studieskolen Business.

Selvom Studieskolens to største afdelinger dansk og fremmedsprog nu er organiseret i to forskellige organisatoriske enheder, ser Studieskolen sig stadig som ét hus, der under samme navn tilbyder sprogundervisning for voksne.

Hvem er Foreningen Studieskolen så nu?

Foreningen Studieskolen dækker herefter Studieskolens folkeoplysende undervisning i fremmedsprog for voksne.

Foreningens kendetegn er sprogundervisning af høj kvalitet, der tiltrækker voksne, veluddannede kursister, der har et klart mål med kurset.

Vi tilbyder kurser i 23 forskellige sprog med kursusstart hele året rundt.

For de store, europæiske hovedsprogs vedkommende går undervisningen fra begynderniveau (A1) til næsten modersmålsniveau (C2). På andre store hovedsprog som fx arabisk, kinesisk, japansk og russisk tilbyder vi undervisning for begyndere over mellemniveau og op til avanceret niveau, mens vi i en række sprog som fx finsk, nederlandsk og grønlandsk tilbyder begynderkurser en til to gange om året og enkelte kurser på mellemniveau.

Undervisningen foregår langt hen ad vejen i Københavns centrum, vi samarbejder dog med LOF Skolen uden for København, så vi også kan tilbyde Studieskolens sprogkurser i Lyngby, Holte, Ballerup og Farum.

Studieskolens undervisere er universitetsuddannede. Mange er *native speakers* med en universitetseksamen i sprog fra deres hjemland. Andre er danskere med lange ophold og studier på universiteter i de lande, hvis sprog de underviser i.

Foreningen Studieskolen indeholder derudover et videnscenter, der blev oprettet i 2017. Videnscenteret tilbyder kurser og seminarer inden for undervisning i fremmedsprog i praksis. Videnscenteret bygger på den viden og erfaring, Studieskolens fremmedsprogsafdeling gennem 40 år har opbygget i at undervise praksisbaseret og kommunikativt.

Endelig er der til Foreningen Studieskolen tilknyttet et testcenter, der tilbyder især engelske sprogtests som Cambridge English Assessment og TOEFL-prøver.

Foreningen Studieskolen er tilknyttet Dansk Oplysnings Forbund.

Indsatsområder og udvikling i 2017

2017 var i udviklingsafdelingen præget af det store Erasmus+ KA2-projekt. Projektet var et samarbejde mellem Foreningen Studieskolen og forskellige institutioner fra flere europæiske lande, nemlig Tyskland, Rumænien, Norge og Sverige. Institutionerne er en blanding af universiteter og andre undervisningsinstitutioner, fx aftenskoler og sprogskoler.

Projektet havde som formål at undersøge learner centreret undervisning, hvor man kombinerer holdundervisning med sprogcoaching.

Projektet var støttet af fondsmidler fra Erasmus+ KA2 på i alt over 1,5 millioner kroner. I løbet af projektet har vi gennemført i alt 17 kurser i sprogene engelsk, tysk og spansk, hvor holdundervisningen har været kombineret med individuel sprogcoaching. I alt 168 kursister har deltaget i projektet.

Det var Studieskolen, der fik ideen til projektet, og vi har styret det under hele forløbet. Det var derfor også på Studieskolen, projektet blev afsluttet ved en stor konference den 27. november med over 80 deltagere fra mange forskellige institutioner.

Som udløber af Erasmus+ KA2-projektet har vi udviklet en online platform, learnbase.org, hvor vi har samlet en stor mængde undervisningsmateriale til undervisere og kursister.

A online learning environment for language learners at Studieskolen, Folkuniversitetet Sweden, Folkuniversitetet Norway and VHS Wiesbaden.

Vi har fået udarbejdet en rapport om en eventuel, egentlig materialebank. Vi gennemførte en række fokusgruppeinterviews for at få tips til, hvad en sådan materialebank skal indeholde. Rapporten og fokusgruppeinterviewene var finansieret af fondsmidler.

Derudover har vi produceret tre mindre film, som vi planlægger at bruge til at sælge sprogcoachingforløb. Der er én animationsfilm, én film med testimonial fra en underviser og én film med testimonial fra en kursist.

I løbet af 2017 har vi arbejdet videre med sprogcoaching gennem et projekt, der blev støttet af Københavns Kommune. Her afprøver vi redskaber til sprogcoaching med fokus på læringsstrategier; et projekt der også kan komme andre undervisningsinstitutioner til gavn. Der var fra kursisternes side stor interesse for at deltage i dette projekt. Vi havde plads til 50 kursister, men da 80 ansøgte, måtte vi afvise 30 kursister. 11 af vores egne undervisere deltog, og de gennemfører i øjeblikket et forløb med efteruddannelse i sprogcoaching.

Vi er medudgiver på en rapport, forfattet af Michael Svendsen Pedersen, der ud fra et forskningsperspektiv analyserer sprogcoachingmetoden. Denne rapport er finansieret af fondsmidler.

Vi har på Studieskolens eget forlag udgivet bogen bogen ”Service design i undervisning – en rejse i kvalitet”. Den er skrevet af Charlotte Lorenzen og Christoph Schepers og beretter om det projekt, vi gennemførte i 2015 under overskriften ”Service og kvalitet i undervisningen”. Inspirationen kom fra marketingideer om servicedesign. Arbejdet med servicedesign involverer hele virksomheden og går i al sin enkelhed ud på at sætte sig i kundens sted – at foretage en kunderejse, der kortlægger kundens vej og oplevelse gennem forløbet. Man dvæler ved de berøringspunkter, kunden har undervejs, så man sidenhen kan arbejde på at optimere dem og dermed kundens oplevelse af den ydelse, man leverer.

Studieskolen fik i 2017 fondsmidler fra Nordisk Ministerråds mobilitets- og netværksprogram for uddannelsesområdet, Nordplus. Støtten på 500.000 kr. blev givet til et projekt, der ligger i forlængelse af Erasmus+-projektet med sprogcoaching. Projektets formål er at undersøge, hvordan

sprogcoaching fungerer ved andetsprogsundervisning i Sverige og Norge og ved engelskundervisning i Danmark.

Projektet gennemføres som samarbejde mellem flere institutioner i Danmark, Studieskolen, Dansk Oplysnings Forbund og Welcome House, to svenske institutioner, Folkuniversitetets förbundskansli og Umeå University samt Studieforbundet Folkeuniversitetet i Norge.

Vi har igen i 2017 fået fondsmidler fra Erasmus Mobility-puljen. Vi fik ca. kr. 400.000 til at sende vores undervisere på efteruddannelse rundt omkring i Europa. I alt ni undervisere var afsted, og alle beretter om stort udbytte af udlandsopholdet, hvor de har fået inspiration og ny viden om undervisning i lige præcis deres eget sprog.

Vi er Danmarks eneste autoriserede testcenter for Cambridge English Language Assessment. Det forpligter os til at tilbyde efteruddannelseskurser for de undervisere, der er ansat på et preparation centre. Vi har udviklet efteruddannelseskurserne, så vi nu tilbyder kurser på flere niveauer to steder i landet, i Vejle og i København. Vi kan allerede nu se, at tilstrømningen til kurserne stiger, derfor planlægger vi at tilbyde endnu flere kurser, så vi kan tilbyde kurser på flere niveauer.

Vi indledte i 2017 et formaliseret samarbejde med Københavns Erhvervsakademi, KEA. KEAs bygningskonstruktører og teknikstuderende har brug for at blive opgraderet i engelsk, så Studieskolen har skræddersyet en række engelskkurser, hvor kursisterne træner det sprog, der er relevant i forhold til deres bygningstekniske uddannelse. Erfaringerne er gode, og vi fortsætter samarbejdet med KEA.

Videnscenter

Foreningen – nærmere betegnet Studieskolens fremmedsprogsafdeling - ansøgte bestyrelsen om over de kommende tre år (2018 – 2020 inkl.) om årligt at kunne bruge 1 mio. kr. til at investere i at rykke den nuværende udviklingsafdeling med løbende udviklingsprojekter til en position som et betydende videnscenter for sprog, kultur og kommunikation. Målet er over tre år at ændre udviklingsafdelingens nuværende situation, som er helt afhængig af fonds- og puljemidler, til at blive et videnscenter, der kan eksistere på kommercielle vilkår.

Baggrund

Fremmedsprog har gennem de seneste 10 år søgt og fået 15 danske og europæiske støttepuljer, hvilket i høj grad har medvirket til at udvikle og fastholde den interne efteruddannelse af underviserne, samt til at udvikle sprogdidaktik og nye ydelser som fx sprogcoaching. Vi er nu nået til et punkt, hvor det er optimalt at satse på at gøre disse ydelser - eksempelvis kurser til gymnasier - salgbare og fokusere på at sælge dem.

Fremmedsprog vil fortsat satse stærkt på at konsolidere og udvikle kerneydelsen, som er sprogkurser, men vi har brug for også at have andre indtjeningsmuligheder. Vores faglige ekspertise ligger inden for sprog, kultur og kommunikation, og da det er vores overbevisning, at mange moderne mennesker vil lære sprog i en *kontekst* eksempelvis kulturel, litterær eller arbejdsrelateret, ønsker vi at udvikle og sælge konsulentytelser som fx test (European framework), coaching og didaktik, testlicenser, bogudgivelser, kulturarrangementer m.m.

Vi har behov for at kunne investere vores egen arbejdstid i at udvikle og prioritere salgsindsatsen omkring testlicenser og egne konsulentytelser. I den nuværende situation er vi udfordrede af at skulle søge danske og europæiske udviklingspuljer, hvilket betyder, at vi hvert år er usikre på, om vi kan beholde medarbejderne i udviklingsafdelingen, og at vi binder størstedelen af arbejdstiden i at gennemføre projekterne og derfor ikke kan fokusere på den kommercielle indsats. I øvrigt er det en betingelse at dele udviklingspuljernes resultater, hvilket gør det svært at udvikle dem til salgbare produkter.

Bestyrelsen tog positivt i mod ansøgningen, og vi har nu for alvor lanceret vores videnscenter for fremmedsprog! Vi har mere end 40 års erfaring i at undervise i sprog, og de sidste 20 år har vi arbejdet med praksisbaseret sprogundervisning. Vi har stået i spidsen for internationale projekter om udvikling af sprogundervisningen, om sprogtest, sprogcoaching og lærebogssystemer. Alt sammen elementer der er med til at tegne os som en virksomhed, der har forstand på læring i praksis.

Vi kan derfor nu tilbyde andre skoler og virksomheder inspiration og ny viden, så de kan løfte deres sprogundervisning og gøre den mere vedkommende, levende og aktiv.

Videnscentret har tre medarbejdere, en deltids chefkonsulent, der primært arbejder med at udvikle nye produkter, en fuldtids chefkonsulent, der arbejder med at sælge vores ydelser, samt en fuldtids udviklingskonsulent.

Vi tror på, at denne satsning med videnscentret vil bære frugt, da der allerede er efterspørgsel efter vores ydelser, fx har Undervisningsministeriet bedt os planlægge en række FIP-kurser (Faglig udvikling I Praksis). På kurserne gennemgår medarbejdere fra Studieskolens Videnscenter blandt andet CEFR-rammen (Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog) for mange af landets gymnasielærere. Kurserne finder sted over hele landet i starten af 2018.

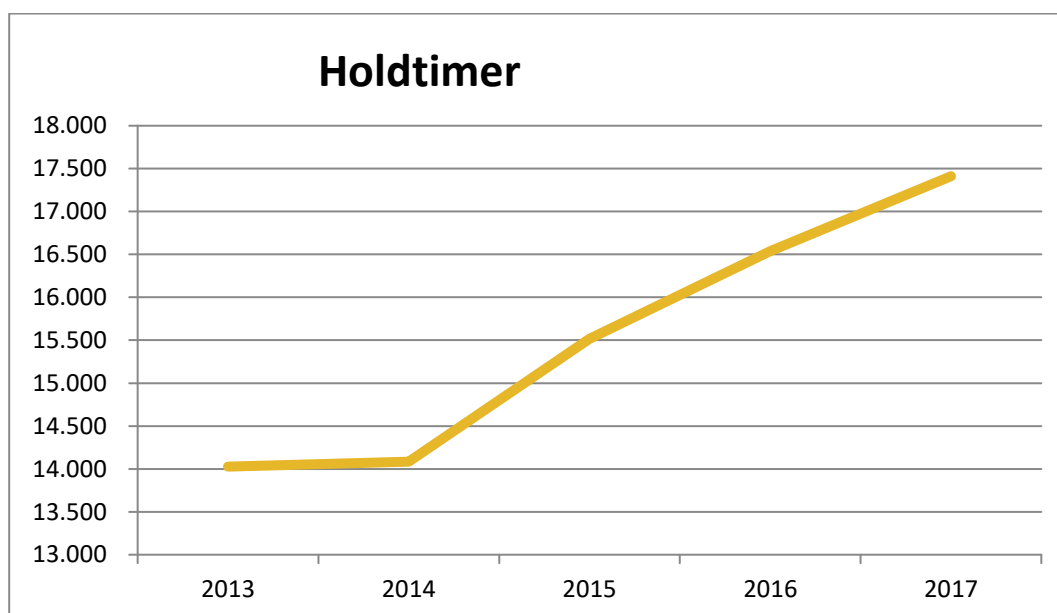
Kursusaktivitet

Vi satser konstant på at udvikle Foreningen Studieskolens nye produkter, der passer ind i vores virksomhed. Men vi passer også på vores kerneydelse, vi arbejder konstant med at konsolidere og udvikle selve undervisningen i fremmedsprog.

Derfor er vi glade for og stolte af, at vi igen i 2017 kunne registrere en stigning i antal holdtimer, dvs. antal lektioner, vi har undervist.

	2013	2014	2015	2016	2017	Relation 2016/17	
						Absolutte tal	%
Holdtimer i alt	14.027	14.084	15.516	16.538	17.411	+873	+ 5,3 %

Stigningen skyldes til dels, at vi har udvidet geografisk, idet vi har indledt et samarbejde med LOF-Skolen uden for København. Det betyder, at vi varetager al sprogundervisning for LOF i Lyngby, Holte, Farum og Ballerup.

Prøver

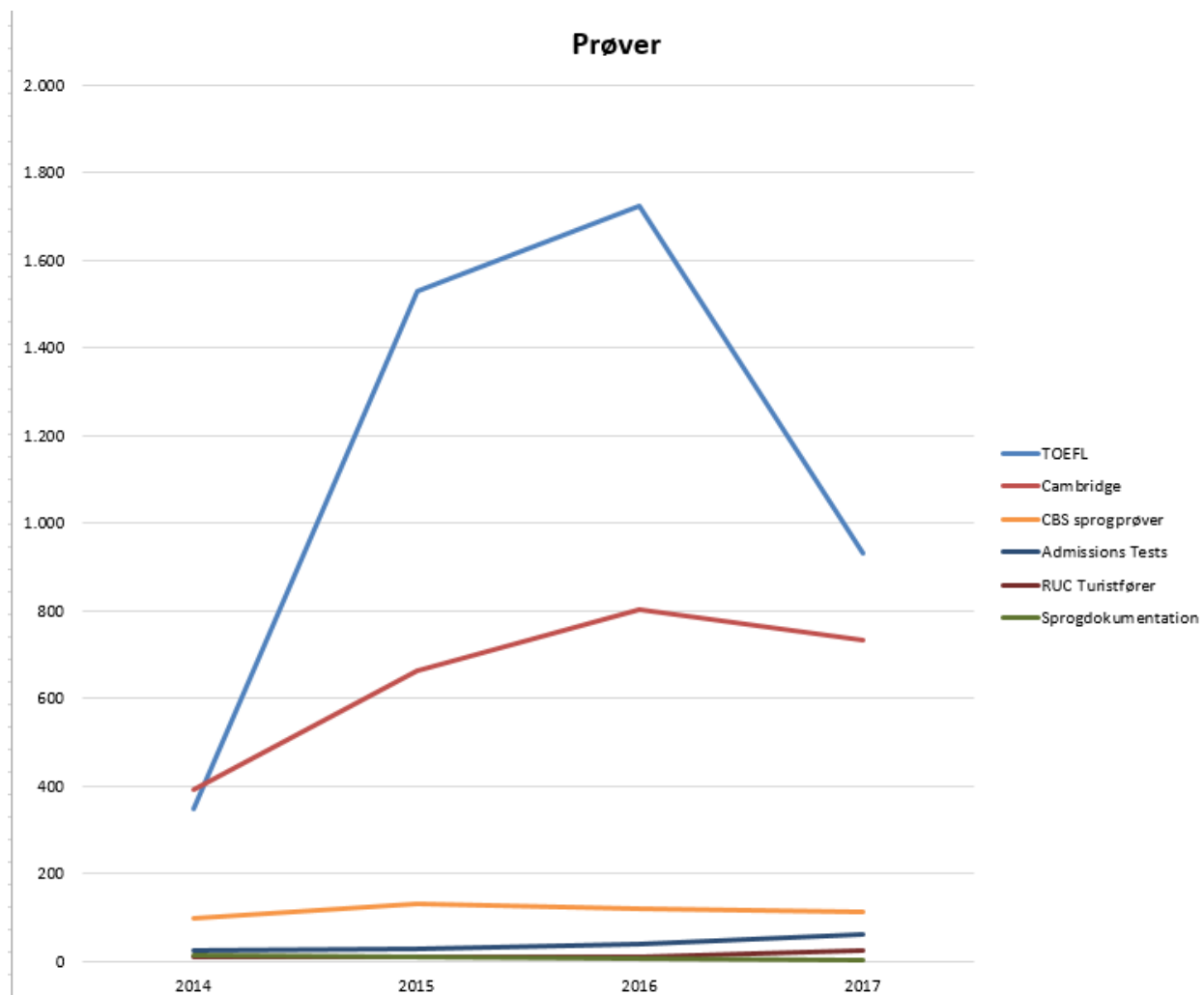
Vores prøveafdeling har i 2017 registreret et fald i antallet af gennemførte prøver:

Prøver	2014	2015	2016	2017
TOEFL	348	1.530	1.724	933
Cambridge	393	664	802	732
CBS sprogprøver	100	130	119	115
Admissions Tests	24	29	40	62
RUC Turistfører	12	9	11	24
Sprogdokumentation	15	9	6	3

Som tallene viser, så har vi desværre oplevet en stor nedgang især i antallet af TOEFL test fra 2016 til 2017. Grunden til nedgangen er, at der er en øget konkurrence på markedet i Danmark. I København er det muligt at tage TOEFL-test tre forskellige steder, og i 2017 har der ikke været en ligelig fordeling af test mellem de forskellige steder.

For at sikre at vi i 2018 får solgt flere TOEFL-test, besøgte Charlotte Lorenzen i efteråret ETS, som er organisationen bag TOEFL, og vi er i løbende dialog med ETS om at sikre, at der kommer flere test til salg på Studieskolen allerede fra 2018.

Antallet af gennemførte Cambridge-prøver viser en vigende tendens. For Cambridge Admissions Tests og RUC Turistførers vedkommende er der tale om et stigende antal gennemførte prøver.

Dansk for udlændinge – de første seks måneder af 2017

Indtil 30. juni 2017 var danskafdelingen en del af Foreningen Studieskolen.

Kursusaktiviteten i dansk var i første halvår af 2017 på højde med de tidligere års aktivitet. Dog måtte vi forberede os på gennemførelsen af en ny lov vedr. undervisning i dansk for udlændinge, der indførte betaling af et depositum på kr. 1.250 pr. modul.

Derudover skulle vi også forberede os på indførelse af et klippekort pr. 1. januar 2018, der giver kursisterne begrænset adgang til gratis danskundervisning.

På trods af ny lov kunne vi i danskafdelingens prøveafdeling registrere en stigning i antal gennemførte prøver i alle de tilbudte prøver: Indfødsretsprøven, Medborgerskabsprøven, Prøve i Dansk 3 og Studieprøven.

Kultur- og debatarrangementer

Søndagssaloner om EUROPA

Studieskolen har med succes i efteråret gennemført en række Søndagssaloner med det overordnede tema Europa. Salonerne var velbesøgte med 90 -130 gæster hver gang, og vi fået meget gode tilbagemeldinger om, at det har været interessante og relevante debatter, der blev skudt i gang søndag morgen.

Vi bad kompetente debattører fortælle om den aktuelle politiske og samfundsmæssige udvikling i Europa. I foråret hørte vi den franske ambassadør François Zimeray, prorektor på Københavns Universitet Lykke Friis, Spaniens-kenderen Carsten Humlebæk og Grækenland-eksperten Mogens Pelt.

I efteråret var oplægsholderne chefredaktør Siegfried Matlok, professor Uffe Østergaard og professor Marlene Vind.

På Studieskolen er vi sprogfolk, og derfor inddrog oplægsholderne sprogets betydning i både deres personlige og den samfundsmæssige sammenhæng i vores arrangementer. Det foregik søndage kl. 11.00 - 12.30. Det var gratis, og vi serverede en kop kaffe og en croissant.

Andre arrangementer

Vi fortsatte de nye tiltag om foredrag og inviterede i 2017 vores kursister og andre interesserede til foredrag med afsæt i sprog og kultur.

Vi har hørt om De Franske Antiller, om Lyon – Napoleons yndlingsby, vi har fået rejsenotater fra det østlige Sicilien – Siracusa og omegn, og den spanske kultur blev repræsenteret i et arrangement om påsketraditioner i Spanien, Mexico og Colombia og et foredrag om, da Columbus gik i land i Caribien i 1492. Spanskafdelingen fejrede også 50-årsdagen for Gabriel García Márquez' udgivelse af klassikeren "100 års ensomhed".

Vi fortsatte vores samarbejde med Cinemateket og viste franske, italienske og spanske film med oplæg fra Studieskolens kompetente undervisere.

Vi har holdt festlige arrangementer med meget stort deltagerantal fra tysk januarfest, over fransk fest med Loire-tema til *fiesta italiana*, og vi har haft vinsmagninger med Studieskolens anerkendte vinkendere om både italienske og spanske vine.

40 års fokus på sproglæring

Den 15. september 2017 fejrede Studieskolen sit 40-års jubilæum på Københavns Rådhus.

Om eftermiddagen indbød vi alle interesserede til et fagligt arrangement med forskellige oplæg – alle naturligvis om sprog. Direktør for Studieskolen, Fonden, Lars Skov, og direktør for Studieskolen Foreningen, Charlotte Lorenzen, bød velkommen, og dernæst var journalist Abdel Aziz ordstyrer.

Første indlæg var ved nuværende og tidligere bestyrelsesformænd for Studieskolen Bodil Due, John E. Andersen og Lars Stenius Stæhr, der causerede over temaet sprog, national sprogstrategi, sprogundervisning og sprogskolens rolle.

Derefter var der oplæg fra tre eksperter, der ud fra hver deres faglighed og vinkel satte fokus på sprog: hjerneforsker Troels Wesenberg Kjær talte om sprog og hjernen, filosof Anders Fogh Jensen satte lys på sprog og filosofi, og fremtidsforsker Anne-Marie Dahl hjalp os med at se sprog og sprogundervisning i fremtiden.

Vi var i festsalen på Københavns Rådhus, og der var fuldt hus! Efter oplæg og debat sluttede arrangementet med rådhuspandekager og bobler i Søjlegangen

Billeder fra jubilæumseftermiddagen på Københavns Rådhus.

Foreningens medarbejdere

Foreningen Studieskolen havde ved udgangen af 2017 cirka 104 medarbejdere fordelt på deltidsansatte undervisere, sprogkonsulenter og administrativt personale.

Bestyrelsen

Bestyrelsen for Foreningen Studieskolen havde ved udgangen af 2017 disse medlemmer:

dr.phil. Bodil Due – formand for bestyrelsen.

cand.jur. Annemette Lomholdt Gade - eksternt medlem, næstformand.

cand.mag., ph.d. Lars Stenius Stæhr - formand for bestyrelsen for fonden Studieskolen Business.

cand.mag. Gerd Hamacher – repræsentant for foreningens kursister.

Sabine Kramer, lærerrepræsentant. Suppleant er Ana Acosta.

Stine Lema, medarbejderrepræsentant, ansat til varetagelse af øvrige opgaver. Laura Valesin er suppleant.

